

**Carta a Xavier Vallat**  
(comissari de les qüestions jueves)

Senyor,

us he de considerar, suposo, com a essent en certa manera el meu cap; perquè, tot i que no hagi comprès encara ben bé el que avui s'entén legalment per jueu, com que he vist que el ministeri d'Instrucció pública deixava sense respondre, tot i ser agregada de filosofia, una demanda meva de plaça que vaig entrar el juliol de 1940 en acabar-se'm una baixa per malaltia, he hagut de suposar, com a causa d'aquest silenci, la presumpció d'origen israelita lligada al meu nom. És veritat que hom igualment s'ha abstingut d'afegir la indemnització prevista en aquest cas per l'Estatut dels jueus; cosa que em procura la viva satisfacció de no trobar-me per a res en les dificultats financeres del país. Sigui com sigui, crec que us he de retre compte del que faig.

El govern ha fet saber que volia que els jueus entressin en la producció, i que de preferència ho fessin a la terra. Per bé que no me'n considero pas, de jueva, car no he entrat mai en cap sinagoga, i a més he estat pujada sense pràctica religiosa de cap mena per uns pares lliurepensadors, i no tinc cap atracció per la religió jueva ni cap lligam amb la seva tradició i, després de la primera infantesa, només he estat alimentada per la tradició hel·lènica, cristiana i francesa, tot i això, tanmateix, he obeït.

En aquest moment faig de veremaire; durant quatre setmanes, cada dia, he tallat grapes de raïms, vuit hores al dia, al servei d'un viticultor del Gard. El meu patró em fa l'honor de dir-me que me'l defenso, el lloc. Fins i tot m'ha fet el més gran elogi que cap agricultor pugui fer a una jove arribada de ciutat en dir-me que em podria casar amb un pagès. Ignora, això sí, que pel sol fet del meu nom, tinc una tara original que fóra inhumà, de part meva, de transmetre a cap infant.

Encara em queda una setmana de verema. Tot seguit, compto a anar a treballar com a obrera agrícola al servei d'un hortolà (...). No es pot pas obeir, penso, més completament.

Em miro l'Estatut dels jueus com a essent, de manera general, injust i absurd, perquè ¿com creure que una agregada de matemàtiques pugui fer cap mal als infants que aprenen geometria pel sol fet que tres dels seus avis anaven a la sinagoga?

Però, en el meu cas particular, tinc molt d'interès a expressar-vos el sincer reconeixement al govern que experimento per haver-me separat de la categoria social dels intel·lectuals i haver-me donat la terra i, amb ella, tota la natura. Car només posseeixen la natura i la terra aquells a qui natura i terra els han entrat al cos pel sofriment quotidià dels membres desfets de fatiga. Els dies, els mesos, les estacions, la volta celest (...) pertanyen als qui, de fatiga en fatiga, han de travessar cada dia l'espai de temps que separa el llevant i el ponent del sol. Aquests (...), la viuen, cada jornada, no la somien pas.

El govern, que, per a mi, vós representeu, m'ha donat tot això. Vós i els altres dirigents (...), m'heu donat el que vosaltres no posseïu. M'heu fet també el do infinitament preciós de la pobresa, que tampoc no posseïu.

(...) Certament, no en deveu pas rebre gaires, de cartes d'agraïment, dels qui es troben en la meva situació. Potser això us compensarà, doncs, dels pocs minuts que us faré perdre llegint-me (...).

---

**Notes:**

Aquesta carta, Simone l'adreçà, el 18 d'octubre de 1941, pocs dies abans d'acabar de veremar, al comissari de les qüestions jueves del govern francès.